Dosarul nr.2a-1411/24 (2-17107984-03-2a-25102024)
Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central
Judecător: Alexandra Romanaș

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

27 mai 2025 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componență:
Președintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
grefier Olga Topada, Victoria Dolghii-Munteanu,

examinând în ședință publică, cererile de apel declarate de avocatul Vadim Banaru în interesele Primarului or. Orhei și avocatul Dumitru Harea în interesele lui Valerian Rotaru împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 16 martie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul or. Orhei, intervenient Valerian Rotaru privind anularea dispoziției nr.25-p din 17.02.2017 Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" și cererea înaintată de Valerian Rotaru către Primarul or. Orhei și ÎM Hotel "Codru" privind constatarea privării ilegale a lui Valerian Rotaru de posibilitatea de a munci începând cu 17.02.2017, declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17.02.2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru" a sumei de 232498,14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17.02.2017 și până la 17.09.2019, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei,

CONSTATĂ:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 10 mai 2017, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către Primarul or. Orhei, intervenient - Rotaru Valerian cu privire la anularea dispoziției nr. 25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al ÎM Hotel „Codru".
2. În susținerea acțiunii a invocat că, prin dispoziția nr. 25 din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian,

manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și a actelor solicitate de la autoritatea publică locală, s-a constatat că Primarul a aplicat lui Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” sancțiune disciplinară în formă de concediere, dat fiind faptul semnării de către el a unui act juridic nefondat care a cauzat prejudicii materiale întreprinderii gestionate și a desfăcut contractul individual de muncă nr. 202 din 19 iunie 2012, din data de 17 februarie 2017 încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, conform prevederilor art. 86 alin. (1) lit. o) Codul Muncii.

3. A indicat că, la 24 februarie 2017, actul emis de Primarul or. Orhei a fost prezentat spre control Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

4. Menționează că la 24 martie 2017, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, examinând legalitatea deciziei a contestat adoptarea acestui act administrativ contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite, din care considerente prin notificarea nr.1304/OT8-87 din 24 martie 2017, a solicitat abrogarea acesteia.

5. Remarcă că, la data de 06 martie 2017 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu un demers către autoritatea administrației publice locale Orhei solicitând copiile tuturor actelor care au servit ca temei la emiterea actului administrativ menționat.

6. Explică că conform actelor prezentate atât de petiționar, cât și autoritatea publică, în urma solicitării, Dispoziția menționată s-a considerat ilegală, din următoarele considerente:

7. Din procesul verbal încheiat la 17 februarie 2017, privind consemnarea refuzului salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea demersului din 13 februarie 2017, se constată că Rotaru Valerian a refuzat să confirme prin semnătură comunicarea demersului din 13 februarie 2017. Însă, potrivit dispoziției nr.269-p din 15 noiembrie 2016 „Cu privire la modificarea dispoziției nr.184-p din 16 august 2016”, contractul individual de muncă nr.202 din 19 iunie 2012 încheiat între Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru” și autoritatea executivă Consiliul orășenesc Orhei, începând cu data de 16 august 2016 până la 16 februarie 2017 a fost suspendat.

8. Relatează că, în conformitate cu prevederile art. 208 alin. (1) al Codului muncii, angajatorul la aplicarea sancțiunii disciplinare, este obligat să ceară în scris de la salariat explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, iar în cazul refuzului de a prezenta explicația, aceasta se consemnează în procesul verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

9. Concluzionează că, solicitarea privind prezentarea explicațiilor scrise asupra faptei comise, adică demersul din 13 februarie 2017, a fost înaintată în ziua concedierii lui Rotaru Valerian, adică la 17 februarie 2017, prin ce s-au încălcat prevederile art. 208 alin. (1) al Codului Muncii.

10. Susține că, în cazul menținerii poziției autorității locale emitente asupra notificării nr.1304/OT8-87 din 24 martie 2017, Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat în

termen de 60 zile de la data notificării cererii de la abrogare a actului în cauză, a înaintat prezenta cerere.

11. Solicită Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru".

12. Ulterior, la 18.09.2019 și 17.10.2022 Rotaru Valerian a înaintat cerere de intervenție principală împotriva Primarul orașului Orhei și Î.M. Hotel „Codru" prin care a solicitat: constatarea privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitate de a munci de către Primarul orașului Orhei începând cu 17 februarie 2017; declararea nulă a dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru"; încasarea în mod solidar de la Primarul orașului Orhei și Î.M. Hotel „Codru" a sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu 17 februarie 2017 - până la 17 septembrie 2019 și suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea cheltuielilor de judecată. (f. d. 152-158 Vol. II)

13. În motivarea acțiunii, intervenientul principal Rotaru Valerian a invocat că, prin dispoziția nr. 25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", Primarul municipiul Orhei a aplicat lui, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" sancțiune disciplinară sub formă de concediere, din motiv că a semnat un act juridic nefondat, care a cauzat prejudicii materiale întreprinderii gestionate, fiind desfăcut unilateral contractul individual de muncă nr.202 din 19 iunie 2012, de la data de 17 februarie 2017, încheiat cu Rotaru Valerian conform prevederilor art.86 alin.(1) lit. o) din Codul Muncii.

14. Indică că, la 22 februarie 2017 a expediat în adresa Inspecției teritorială a Muncii Orhei, cerere privind verificarea corectitudinii eliberării sale din funcție și la 18 aprilie 2017 a fost informat precum că să se adreseze în instanța de judecată în scopul soluționării litigiului. Tot, din comunicarea Inspectoratului teritorial de muncă Orhei reiese că angajatorul Primăria orașului Orhei a prezentat demersul din 13 februarie 2017 abia la 17 februarie 2017 și tot în această zi i s-a cerut să depună explicații în scris asupra pretinselor acțiuni ilegale, însă procesul verbal privind refuzul salariatului de a depune explicații în scris, urma să fi întocmit la expirarea a 5 zile lucrătoare de la data primirii solicitării scrise, conform prevederilor art. 208 alin.(1) din Codul muncii.

15. A menționat că la 27 februarie 2017, a expediat în adresa Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, cerere privind verificarea legalității dispoziției nr. 25-p din 17.02.2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" și la 24 martie 2017 a primit răspuns precum că Primarul orașului Orhei a încălcat procedura de

aplicare a sancțiunii disciplinare- concedierea.

16. Susține că Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat la 24 martie 2017 a înaintat în adresa Primarului orașului Orhei, notificare privind abrogarea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", însă Primarul orașului Orhei nu a executat-o.

17. Remarcă că, Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat la 10 mai 2017 a sesizat Judecătoria Orhei cu cerere de chemare în judecată către Primarul municipiului Orhei, privind anularea actului administrativ, în ordinea contenciosului administrativ.

18. Indică că, prin dispoziția nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" i-a fost vătămat un drept legal și anume a fost privat ilegal de posibilitatea de a munci, cauzându-i prejudicii materiale și morale.

19. Reiterează că, demersul din 13 februarie 2017 privind prezentarea explicației scrise a fost solicitată de reprezentantul angajatorului la 17 februarie 2017, ziua în care a fost și concediat.

20. Consideră că dispoziția Primarului or. Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" este ilegală și neîntemeiată.

21. Invocă că dispoziția contestată este emisă în baza plângerii Primăriei orașului Orhei, pe faptul de dare în locațiune a activelor neutilizate al Î.M. Hotelul „Codru" către S.R.L. „Ghenda-Com", însă fapta infracțiunii nu există. Aceasta, reiese din ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale a Procuraturii raionul Orhei din 28 octombrie 2016, care a fost menținută prin încheierea Judecătoriei Orhei din 27 decembrie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2019. Tot, din înscrierea în dispoziție reiese că a fost concediat ca rezultat a semnării unui act nefondat cauzând prejudicii materiale, însă această alegație este una declarativă și fără suport probatoriu, timp în care nu a fost administrată nici o hotărâre judecătorească privind contestarea actului juridic respectiv.

22. Atestă că, actul de concediere este unul abuziv și cu scop de înlăturare de la conducerea Î.M. Hotelul „Codru", din care considerente la 20 august 2019 a sesizat Primarul orașului Orhei și Î.M. Hotelul „Codru" cu cerere privind repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 202 500 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, însă nu a primit răspuns.

23. Remarcă intervenientul principal Rotaru Valerian că a fost privat timp de 31 luni de dreptul de a munci, adică de la 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019, iar suma totală a salariului pentru toată perioada lipsei forțate de la serviciu este în sumă de 232 498, 14 lei.

24. Menționează că prin concedierea sa ilegală de la o funcție de conducere i-a fost lezată onoarea, având o stare de incertitudine, de frică, de lipsa unui loc de muncă

și imposibilitatea materială de a-și întreține familia, iar suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este echitabilă în coraport cu suferințele suportate.

25. Solicită Rotaru Valerian admiterea cererii, constatarea privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitate de a munci de către Primarul orașului Orhei începând cu 17 februarie 2017 – data emiterii dispoziției nr. 25-p; declararea nulă a dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", încasarea în mod solidar sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu 17 februarie 2017 - până la 17 septembrie 2019 și suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

26. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023:

- Cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Orhei privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", s-a admis.
- S-a anulat dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru".
- Cererea înaintată de Rotaru Valerian împotriva Primarului orașului Orhei și ÎM Hotel "Codru" cu privire la constatarea privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017; declararea nulă a dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru"; încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru" a sumei de 232 498,14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019; repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.
- S-a constatat faptul privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017 ca efect al declarării nule a dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru";
- S-a încasat din contul Primarului orașului Orhei, în beneficiul lui Rotaru Valerian, suma de 7500,00 (șapte mii cinci sute,00) lei, cu titlu de prejudiciu moral.
- S-a încasat din contul Î.M. Hotel „Codru" în beneficiul lui Rotaru Valerian,

suma de 232 498,14 (două sute treizeci și două mii patru sute nouăzeci și opt,14) lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 17.02.2017 și până la data de 17.09.2019.

- În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Solicitare apelanților:

27. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărîrii instanței de fond, la 10 aprilie 2023 Primăria or. Orhei, prin intermediul avocatului Banaru Vadim a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului Rotaru Valerian să fie respinsă integral. La fel, cererile de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat din 24 octombrie 2016 și 13 februarie 2017 să fie respinse integral.

28. La rândul său, la 13 aprilie 2023 prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul apelantului Rotaru Valerian avocatul Dumitru Harea a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, în partea respingerii pretențiilor formulate de Rotaru Valerian cu privire la declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 prin care Rotaru Valerian a fost concediat din funcția de manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" și în partea respingerii parțiale a cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, cu emiterea în aceste laturi a unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile lui Rotaru Valerian și să fie declarată nulitatea dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din data de 17 februarie 2017 și să încasează de la Primarul or. Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Argumentele apelanților expuse în cererile de apel:

29. La data de 03 august 2023, Rotaru Valerian prin intermediul avocatului Harea Dumitru a depus apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023.

30. În motivarea cererii de apel apelantul Rotaru Valerian a reiterat argumentele formulate în cererea de intervenție principală.

31. Suplimentar a menționat că în procesul desfășurat la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul or. Orhei, intervenient - Rotaru Valerian cu privire la anularea dispoziției nr. 25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al ÎM Hotel „Codru", la 17 octombrie 2022, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, a înaintat cerere prin care a solicitat constatarea faptului privării ilegale de posibilitatea de a munci de către Primarul or. Orhei, Ilan Șor, începând cu 17 februarie 2017 - data emiterii dispoziției nr. 25-p; declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din data de 17 februarie 2017 prin care Rotaru Valerian a fost concediat din funcția de manager șef al Î.M. Hotelul „Codru"; încasarea în mod solidar de la Primarul or.

Orhei și Î.M. Hotelul „Codru” suma de 232 498,14 lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019, precum și suma de 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral; precum și încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotelul „Codru” toate cheltuielile de judecată pe care le va suporta.

32. Astfel, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stal împotriva Primarului orașului Orhei privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, s-a admis. S-a anulat dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”. Cererea înaintată de Rotaru Valerian împotriva Primarului orașului Orhei și Î.M. Hotel „Codru” cu privire la constatarea privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate dc a munci începând cu 17 februarie 2017; declararea nulă a dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”; încasarea în mod solidar de la Primarul mun. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” a sumei de 232 498.14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019; repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată s-a admis parțial. S-a constata faptul privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017 ca efect al declarării nule a dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian. manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”. S-a încasat din contul Primarului orașului Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 7500,00 (șapte mii cinci sute,00) lei, cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul Î.M. Hotel „Codru” în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 232 498,14 (două sute treizeci și două mii patru sute nouăzeci și opt, 14) lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 17 februarie 2017 și până la data de 17 septembrie 2019. În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

33. Remarcă apelantul Rotaru Valerian că în urma analizei hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023 a ajuns la concluzia că aceasta este ilegală și neîntemeiată în partea respingerii pretențiilor sale cu privire la declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 și în partea respingerii parțiale a cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, urmând ca în aceste părți a fi casată hotărârea cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile lui Rotaru Valerian privind declararea nulitatea dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din data de 17 februarie 2017 și să se încaseze de la

Primarul or. Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, din următoarele considerente.

34. Astfel, reiterând prevederile art. art. 373 alin.(1), 375 și 386 alin.(1) Cod de procedură civilă, apelantul a menționat că, instanța de fond neîntemeiat a respins pretenția sale cu privire la declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din data de 17 februarie 2017. Totodată, consideră apelantul că instanța de fond în mod neîntemeiat a admis parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral. Prin urmare, solicită apelantul că instanța de apel să intervină în soluția instanței de fond, să o caseze în partea contestată cu emită o nouă hotărâre în aceste două laturi prin care prin care pretențiile lui Rotaru Valerian respinse de prima instanță să fie admise integral de instanța de apel.

35. Apelantul Rotaru Valerian reiterând dispozițiile art.art.4, 6, 7 din Convenția nr. 158 din 22 iunie 1982 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, ratificată de Republica Moldova prin hotărârea Parlamentului nr. 994-XIII din 15 octombrie 1996, art.art. 216 alin. (1), 217 alin. (1) și 220 alin. (1) și (2) Cod Civil precum și dispozițiile art. 329 alin. (1) și (2) din Codul muncii, a specificat că, dispoziția de concediere este contrară prevederilor Convenției sus menționate, cât și reglementărilor legale invocate mai sus, aceasta urmând a fi declarată nulă de instanța de apel, deoarece la baza dispoziției de concediere nu a fost identificat un motiv valabil cu privire la necesitatea încetării raporturilor de muncă. Astfel, prin prisma dispozițiilor legale menționate, dispoziția Primarului or. Orhei contestată cu privire la concedierea sa, este lovită de nulitate absolută dat fiind faptul că contravine normelor imperative, și pe cale de consecință urmează a fi declarată nulă.

36. Referitor la prejudiciul moral în legătură cu concedierea ilegală, apelantul Rotaru Valerian a specificat că, prima instanță nu a dat o evaluare efectivă în sensul acordării prejudiciului moral, acordându-i despăgubire dar parțial din suma solicitată.

37. De fapt, susține apelantul că prejudiciul moral, practic este unul prezumat, fapt influențai de caracterul social pronunțat al relațiilor de muncă. Astfel, ca rezultat al concedierii ilegale, i-a fost încălcat dreptul la muncă, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral prin umilirea onoarei sale. Prin concedierea ilegală din funcția de conducere deținută în cadrul întreprinderii respective, i-a fost creată o stare de incertitudine, de frica creării în viitor a unei stări materiale precare, de lipsa unui loc de muncă și imposibilitatea de a-și întreține familia.

38. Relevă apelantul că, atât legislația muncii, cât și jurisprudența reglementează obligația angajatorului la repararea prejudiciului moral în caz de privare ilegală de posibilitatea de a munci. Consideră că la caz este justificată încasarea integrală a sumei de 50 000, lei cu titlu de prejudiciu moral, pentru eliberare ilegală din serviciu și privarea ilegală de a munci, suma solicitată fiind echitabilă în coraport

cu suferințele suportate, deoarece unica sursă de venit fiind salariu primit din această funcție deținută anterior.

39. În contextul celor menționate, apelantul Rotaru Valerian a solicit casarea parțială a hotărârii instanței de fond și în partea contestată să fie emisă o nouă hotărâre prin care pretențiile respinse de prima instanță să fie admise integral.

40. La 04 august 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Banaru Vadim acționând în interesele Primarului or. Orhei a depus apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, în care și-a concretizat pretențiile sale pledând în continuare pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valerian să fie respinsă ca tardivă iar cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca neîntemeiate.

41. În motivarea cererii de apel apelantul a menționat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, deoarece consideră că instanța în mod eronat a aplicat normele de drept material, și anume Legea contenciosului administrativ, în vigoare la data intentării acțiunii. La fel, instanța nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, din care considerente solicită casarea integrală a hotărârii instanței de fond.

42. Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valerian (intervenientul principal), apelantul a menționat că, aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă, deoarece potrivit înscrisurilor din dosar și anume potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 12 noiembrie 2019 terțul Rotaru Valerian a înaintat o cerere proprie către Primarul or. Orhei și Întreprinderea Municipală Hotelul „Codru” privind constatarea privării ilegale de posibilitatea de a munci de către Primarul or. Orhei începând cu 17 februarie 2017; declararea nulității dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru” ”, încasarea în mod solidar sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu 17 februarie 2017- până la 17 septembrie 2019 și suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

43. Susține apelantul că, instanța de fond la emiterea soluției sale urma să aplice prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793, care era în vigoare la data emiterii dispozițiilor.

44. Astfel, reiterând prevederile art. 14 și 17 din Lega contenciosului administrativ nr. 793 din 10 decembrie 2000, apelantul a specificat că, însăși reclamantul în cererea sa din 12 noiembrie 2019 indică că la data de 22 februarie 2017 a sesizat Inspectoratul Teritorial al Muncii Orhei iar la data de 27 februarie 2017 Rotaru Valerian a sesizat Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat. În asemenea

circumstanțe, reiese că terțul Rotaru Valerian nu a exercitat nici calea prealabilă de contestare a actului administrativ contestat și anume dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", la fel a nu a depus nici o acțiune în instanța de judecată în termenul stabilit. Prin urmare se deduce că, Rotaru Valerian a depus în instanța de fond o cerere proprie după 2 ani și 8 lunii de la data emiterii actul contestat, ceea ce denotă tardivitatea cererii depuse. Iar, în asemenea circumstanțe instanța de fond urma să declare inadmisibilitatea cererii depuse de Rotaru Valerian pe motivul omiterii termenului de adresare în instanța de judecată.

45. Reiterând jurisprudența CEDO, apelantul Primăria or. Orhei, a remarcat că admiterea de către instanța de judecată a unei acțiuni tardive, prin neprezentarea motivelor de repunere în termen de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, încalcă dreptul la un proces echitabil a participanților a proces.

46. Cu referire la argumentele reclamantului Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, apelantul Primăria or. Orhei a menționat că, acesta în cererea sa de chemare în judecată a indicat ca temei de anuare a actului administrativ sunt prevederile art. 208 Codul Muncii, potrivit căreia până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces - verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

47. În contextul dat, apelantul a menționat că însăși instanța de fond în hotărârea sa a menționat că, „instanța judecată ține să menționeze că reprezentantul angajatorului la 13 februarie 2017 a emis demers către Rotaru Valerian, conform căruia a solicitat explicație scrisa pe marginea modului de dare în locuțiune a activelor neutilizate ale întreprinderii și anume S.C. „Ghenda-Con S.R.L., pe marginea căruia numitul Rotaru Valerian prin înscris personal a conformat că „a primit demersul dat la ora 08:10 la data de 17 februarie 2017".

48. Accentuează apelantul că, lui Rotaru Valerian la data de 13 februarie 2017 i s-a solicitat să prezinte explicații scrise, însă acesta s-a eschivat de a prezenta careva explicații, iar poziția acestuia precum că la 17 februarie 2017, a luat cunoștință cu demersul și abia la data de 23 februarie 2017 a prezentat explicațiile, nu corespund adevărului, deoarece din conținutul procesului verbal din 17 februarie 2017, reprezentanții angajatorului în prezenta salariatului Tîrsu Vladimir, a consemnat refuzul lui Rotaru Valerian, manager - șef al Î.M. Hotelul „Codru" de a prezenta explicații pe marginea modului de dare în locațiune a activelor neautorizate ale întreprinderii și anume S.C. „Ghenda-Com" S.R.L.

49. Prin urmare, susține apelantul că însăși Rotaru Valerian a refuzat de a da explicații, or acesta putea să indice sub înscris propriu că acesta v-a prezenta

explicațiile de rigoare în termenul stabilit de art.208 Codul muncii. Altfel spus, acesta inițial s-a eschivat să primească sub semnătura la data de 13 martie 2017 demersul prin care se solicită prezentarea explicațiilor, iar la dala de 17 februarie 2017 a refuzat să dea aceste explicații, fapt constatat de către instanța de fond.

50. În contextul dat, consideră apelantul că, instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia că Rotaru Valerian a fost privat de dreptul de a oferi explicații, deoarece acesta a refuzat prezentarea lor, fapt constatat la data de 17 februarie 2017. Doar după consemnarea refuzului prin întocmirea procesului verbal, la 17 februarie 2017 a fost emisă dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", iar temei de emitere a acestei decizii au servit constatările grupului de lucru, prin care s-a stabilit că Rotaru Valerian fără acordul Consiliului mun. Orhei a încheiat un contract de locațiune cu S.C. „Ghenda-Com" S.R.L, fapt contrar prevederilor art. 14 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006. În contextul celor menționate mai sus, apelantul a menționat că Rotaru Valerian contrar prevederilor legale a transmis în locațiune bunul public al orașului Orhei, neavând nici un acord sau o decizie a Consiliului or. Orhei.

51. În contextul celor menționate mai sus, apelantul Primăriei or. Orhei a solicitat admiterea cererii de apel, casarea integral a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valerian privind contestarea privării ilegale a munci de către Primarul or. Orhei începând cu 17 februarie 2017; declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valeria, manager șef al Î.M.„ Hotelul „Codru"; încasarea în mod solidar a sumei de 232 498,14 lei cu titlu de despăgubiri pentru absență forțată de la muncă începând cu 17 februarie 2017 până la 17 septembrie 2019 și suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral precum și recuperarea cheltuielilor de judecată să fie declarată inadmisibilă în legătură cu omiterea termenului de prescripție, iar cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primăria or. Orhei privind anularea dispoziției or. nr. 25-p din 17 februarie 2019 „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valeria, manager șef al Î.M.„ Hotelul „Codru" să fie respinsă ca neîntemeiată.

Actele de procedură:

52. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2023, s-au acceptat spre examinare cererea de apel declarată de avocatul Banaru Vadim în interesele Primăriei or. Orhei și cererea de apel declarată de avocatul Harea Dumitru în interesele lui Rotaru Valerian. S-a intentat procedura de apel la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Primarul or. Orhei, intervenient Valerian Rotaru privind anularea dispoziției nr.25-p din 17

februarie 2017 Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și cererea înaintată de Valerian Rotaru către Primarul or. Orhei și ÎM Hotel „Codru” privind constatarea privării ilegale a lui Valerian Rotaru de posibilitatea de a munci începând cu 17 februarie 2017, declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” a sumei de 232498,14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei. S-a expediat în adresa intimaților cererii de apel, cu explicarea dreptului de a prezenta referință la cererea de apel.

53. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 august 2024, s-a transmis conform competenței, cauza civilă, nr. 2a-2462/23 (2-17107984-02- 2a-04072023), la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului or. Orhei, intervenient Rotaru Valerian cu privire la anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 privind desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și cererea înaintată de Rotaru Valerian împotriva Primarului or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” cu privire la constatarea privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitatea de a munci începând cu 17 februarie 2017, declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” a sumei de 232498,14 lei, cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, instanței de judecată competente - Curtea de Apel Nord, pentru examinarea cererilor de apel declarate de avocatul Banaru Vadim în interesele Primarului or. Orhei și avocatul Dumitru Harea în interesele lui Rotaru Valerian împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16 martie 2023.

Argumentele participanților la proces expuse în ședința instanție de apel :

54. În ședința instanței de apel, apelantul/intimat Rotaru Valerian fiind reprezentat de avocatul Dumitru Harea a pledat pentru admiterea apelului declarat, casarea parțială a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, în latura respingerii pretenției lui Rotaru Valerian cu privire la declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 prin care a fost concediat din funcția de manager șef al Î.M. Hotelul „Cordu” și în partea admiterii parțiale a pretenției privind recuperarea prejudiciului moral și în aceste laturi să fie emisă o nouă hotărâre prin care dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 să fie declarată nulă și să fie dispus spre încasarea din contul

Primarului or. Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.

55. Referitor la cererea de apel declarată de Primăria or. Orhei, reprezentantul apelantului/intimat Rotaru Valerian, avocatul Harea Dumitru a declarat că, acest urmează de a fi respins ca neîntemeiat.

56. Primăria or. Orhei, în ședința instanței de apel fiind reprezentată de avocatul Banaru Vadim a susținut integral cererea de apel depusă de Primăria or. Orhei, optând în continuare pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de Rotaru Valerian să fie declarată inadmisibilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, pe când cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca neîntemeiată.

57. Ce ține de apelul declarat de Rotaru Valerian, reprezentantul Primăriei or. Orhei, avocatul Banaru Vadim a solicitat respingerea acestuia ca neîntemeiat.

58. Intimatul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat în ședința instanței de apel fiind reprezentat de Cazacu Nelea a pledat pentru menținerea hotărârii instanței de fond.

59. Intervenienții accesorii Î.M. Hotelul „Codru" și Nacu Leonid în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, deși procedura de citare legală fiind executată (f.d. 83-84 și 93-94)

60. În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.

61. Potrivit art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

62. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a intervenienților accesorii au fost executată de instanța de apel, Colegiul Civil conducându-se de prevederile art. 379 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de apel.

63. Audiind opiniile participanților prezenți în ședința instanței de apel, studiind materialele cauzei, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de ambii apelanți în cererile sale de apel în coraport cu materialele din dosar și normele de drept relevante speței, Colegiul Civil consideră

că cererea de apel declarată de Primăria or. Orhei prin intermediul avocatului Banaru Vadim urmează de a fi respinsă iar cererea de apel declarată de Rotaru Valerian prin intermediul avocatului Harea Dumitru urmează a fi admisă, cu casarea parțială a hotărârii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

64. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

65. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil atestă că, judecătoria Orhei, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 16 martie 2023, (f.d. 217 vol. II). La 10 aprilie 2023 Primăria or. Orhei a contestat cu apel preliminar hotărârea (f.d. 222 vol. II), iar la 13 aprilie 2023 prin intermediul oficiului poștal, Rotaru Valerian a contestat cu apel preliminar hotărârea instanței de fond (f.d. 224-225 vol. II).

66. Prin urmare, Colegiul Civil constată că ambii apelanți s-au încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

67. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

68. Potrivit prevederile art. 386 alin. (1) lit. a)-d) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

69. Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

70. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

71. În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

72. În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

73. Potrivit art. 240 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii,

instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

74. Iar, potrivit prevederilor art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

75. Din conținutul normelor sus-citate rezultă cu certitudine că, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

76. Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a stabilit că, la 10 mai 2017 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primarul or. Orhei, intervenient accesoriu Rotaru Valerian solicitând anularea dispoziției emise de Primarul or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru" (f.d. 2 vol. I).

77. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 iunie 2017, s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului administrația Î.M. Hotel „Codru" (f.d.20 vol. I).

78. Prin încheierea judecătoriei Orhei sediul Central din 23 octombrie 2018, s-a acceptat spre examinare în procedură contencioasă, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului or. Orhei, intervenient accesoriu Rotaru Valerian cu privire la anularea dispoziției emise de Primarul or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 (f.d. 61 vol. I).

79. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 03 aprilie 2019, s-a declinat competența la examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului or. Orhei, intervenient accesoriu Rotaru Valerian cu privire la anularea dispoziției emise de Primarul or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, în favoare judecătorului care examinează cauza în contencios administrativ (f.d. 109 vol. I).

80. Ulterior, prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 08 aprilie 2019 s-a primit spre examinare în procedura contenciosului administrativ cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului or. Orhei și intervenient accesoriu Rotaru Valerian cu privire

la anularea dispoziției emise de Primarul or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 (f.d. 110 vol. I).

81. Din conținutul actelor cauzei s-a mai stabilit că, intervenientul principal Rotaru Valerian în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, la 18.09.2019 a depus o cerere de intervenție principală, prin care a solicitat:

- admiterea cererii;
- constatarea faptului privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitatea de a munci, începând cu data de 17 februarie 2017, de când a fost emisă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p;
- a declara nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru";
- încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru" în sumă de 232 498,14 lei cu titlu pierderi salariale pentru absența forțată de la servici, începând cu 17 februarie 2017- 17 septembrie 2019;
- încasarea sumei de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.
- încasarea în mod solidar din contul Primarului or. Orhei și Î.M. Hotelul „Codru" toate cheltuielile de judecată pe care le va suporta în prezentul proces (f.d. 134-139 vol. I).

82. Astfel, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 decembrie 2020:

- s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul orașului Orhei privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru".
- S-a admis parțial cererea proprie cu privire la fondul cauzei, înaintată de terțul Rotaru Valerian, constatarea privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitate de a munci de către Primarul orașului Orhei începând cu 17 februarie 2017 declararea nulă a dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", încasarea în mod solidar sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu 17 februarie 2017- până la 17 septembrie 2019 și suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea cheltuielilor de judecată.
- S-a anulat dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru".
- S-a încasat de la Primarului orașului Orhei în beneficiul lui Rotari Valerian suma în mărime de 4 000 (patru mii,00) lei, cu titlu de prejudiciu moral.
- În rest, pretențiile cererii proprii cu privire la fondul cauzei înaintate de terțul Rotari Valerian privind constatarea privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de

posibilitate de a munci, încasarea în mod solidar a sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu data de 17 februarie 2017 până la 17 septembrie 2019, încasarea pretențiilor morale în partea de 46 000 lei, încasarea cheltuielilor judiciare, s-au respins (f.d. 214; 231-236 vol. I).

83. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Rotaru Valerian prin intermediul avocatului Harea Dumitru și Primarul or. Orhei prin intermediul avocatului Banaru Vadim au contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 decembrie 2020 (f.d. 221-223 și 229-230 vol. I).

84. Potrivit fișei de repartizare a cauzei, la 19 aprilie 2021 prezenta acțiune a fost repartizată aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor completului specializat în materie de contencios administrativ (f.d. 2, vol. II).

85. Prin încheierea din 26 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența de judecare a prezentei acțiuni în favoarea completelor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău. (f.d. 19-23, vol. II)

86. Iar, prin încheierea Curții de Apel Chișinău 27 ianuarie 2022 s-a ridicat conflictul negativ de competență, cauza fiind expediată în adresa Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut între completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și completul specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău (f.d. 97-10 vol. II).

87. Astfel, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 februarie 2022, s-a constatat competența completului de judecată de drept comun al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, la judecarea în ordine de apel a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Orhei cu privire la anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2017 și cererea terțului Valerian Rotaru împotriva Primarului orașului Orhei cu privire la constatarea privării ilegale de posibilitate de a munci, declararea nulității dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017, încasarea sumei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la muncă, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (f.d. 104-107).

88. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2022, s-a admis apelul declarat de Rotaru Valerian și Primăria mun. Orhei. S-a casat integral hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 decembrie 2020, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Orhei privind anularea Dispoziției Primarului orașului Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2019 ”Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al ÎM Hotel Codru” și cererea lui Valerian Rotaru către Primarul orașului Orhei și Întreprinderea municipală Hotelul „Codru” cu privire la constatarea privării ilegale a lui Rotaru

Valerian de posibilitate de a munci de către Primarul orașului Orhei începând cu 17 februarie 2017, declararea nulă a dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", încasarea în mod solidar a sumei de 232 498, 14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată începând cu 17 februarie 2017- până la 17 septembrie 2019, a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată (f.d. 119-120 vol. II). În partea descriptivă a deciziei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a stabilit că relațiile de muncă între angajator Primarul or. Orhei și salariatul Valerian Rotaru, care nu are statut de funcționar public, au apărut în baza contractului individual de muncă, deci aceste relații sunt guvernate de Codul muncii și nu apar în baza unui act administrativ de încetare a raporturilor de muncă emis în condițiile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008. Astfel, competența pentru judecarea prezentului litigiu aparține instanței de drept comun, fapt constatat inclusiv prin încheierea CSJ din 23 februarie 2022.

89. Așadar, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, intervenientul principal Rotaru Valerian, la 17.10.2022 a depus o nouă cerere de intervenție principală, prin care a solicitat:

- admiterea cererii;
- constatarea faptului privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitatea de a munci, începând cu data de 17 februarie 2017, de când a fost emisă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p;
- declararea nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru";
- încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru" în sumă de 232 498,14 lei cu titlu pierderi salariale pentru absența forțată de la servici, începând cu 17 februarie 2017- 17 septembrie 2019;
- încasarea sumei de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.
- încasarea în mod solidar din contul Primarului or. Orhei și Î.M. Hotelul „Codru" toate cheltuielile de judecată pe care le va suporta în prezentul proces (f.d. 152-158 vol. II).

90. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023:

- Cerere de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Orhei privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", s-a admis.
- S-a anulat dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017

„Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”.

- Cererea înaintată de Rotaru Valerian împotriva Primarului orașului Orhei și ÎM Hotel ”Codru” cu privire la constatarea privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017; declararea nulă a dispoziție Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”; încasarea în mod solidar de la Primarul mun. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” a sumei de 232 498,14 lei cu titlu de despăgubire pentru absență forțată de la serviciu începând cu 17 februarie 2017 și până la 17 septembrie 2019; repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată s-a admis parțial.
- S-a constatat faptul privării ilegale a lui Rotaru Valerian de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017 ca efect al declarării nule a dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”;
- S-a încasat din contul Primarului orașului Orhei, în beneficiul lui Rotaru Valerian, suma de 7500,00 (șapte mii cinci sute,00) lei, cu titlu de prejudiciu moral.
- S-a încasat din contul Î.M. Hotel „Codru” în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 232 498,14 (două sute treizeci și două mii patru sute nouăzeci și opt,14) lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 17 februarie 2017 și până la data de 17 septembrie 2019.
- În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

91. Nefiind de acord cu hotărârii instanței de fond, Primăria or. Orhei prin intermediul avocatului Banaru Vadim a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea înaintată de intervenientul principal Rotaru Valerian să fie declarată inadmisibilă pe motivul omiterii termenului de prescripție, iar cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca neîntemeiată (cerințe concretizate prin cererea de apel motivată).

92. La rândul său, invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, Rotaru Valerian acționând prin intermediul avocatului Harea Dumitru a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 16 martie 2023, solicitând casarea parțială a acestea în latura respingerii pretenției privind declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 și în latura admiterii parțiale a prejudiciului moral, și în aceste laturi să fie emise o nouă hotărâre prin pretențiile formulate de Rotaru Valerian cu privire la declararea nulității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 și încasarea de la Primăria or.

Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral să fie admise integral.

93. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1)-(3) și (5) și (6), Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

94. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

95. La caz, Colegiul Civil remarcă că apelantul/intimat Primarul or. Orhei în cererea sa de apel își manifestă dezacordul integral cu hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, optând pentru casarea integrală a acesteia, pe când apelantul/intimat Rotaru Valerian în cererea sa de apel își manifestă dezacordul cu hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, doar în latura anulării dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și în latura admiterii parțiale a cerinței privind încasarea parțială a prejudiciului moral. În contextul dat, instanța de apel, va analiza legalitatea și temeinicia hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, integral, sub ambele aspecte invocate de apelanți.

96. Astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanțe de fond prin prisma argumentelor invocate de ambii apelanți în cererile sale de apel în raport cu probele anexate la dosar și normele de drept ce reglementează situația din speța dată, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord conchide că instanța de fond a adoptat a hotărâre fără a se expune asupra tuturor pretențiilor invocate de participanții la proces iar în susținerea acestei poziții instanța de apel va remarca următoarele:

97. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

98. În cadrul ședinței instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că, la 19 iunie 2012 între Primăria or. Orhei, în persoana Primarului - Colun Vitalie și Rotaru Valerian a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 202, prin care Rotaru Valerian a fost angajat în funcție de manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru", pe o durată determinată, din 19 iunie 2012 pînă la 30 decembrie 2012, cu un salariu tarifar de 7 500,00 lei (f.d. 140 vol. I).

99. Potrivit acordului suplimentar, semnat între semnat între Primarul or. Orhei Colin Vitalie și Rotaru Valerian din 16 iunie 2015, care este parte integrală a contractului individual de muncă nr. 202 din 19 iulie 2012, durata acțiunii contractului s-a prelungit pînă la 15 iunie 2020 (f.d. 141 vol. I).

100. Astfel, prin dispoziția Primarului or. Orhei nr. 92-n din 18 iunie 2015, s-a modificat clauzele Contractului individual de muncă nr. 202 din 19 iunie 2012 încheiat cu Rotaru Valerian, managerul-șef al I.M. Hotelul „Codru" și s-a prelungit termenul de acțiune a contractului individual de muncă pînă la data de 15 iunie 2020 (f.d. 142 vol. I).

101. Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a mai stabilit că, prin dispoziția Viceprimarului or. Orhei – Dandara Viorel nr.21-p din 03 februarie 2017 „Cu privire la instituirea unui grup de lucru", în vederea efectuării controlului privind asigurarea dezvoltării economico-financiare stabilit și ascendentă a Î.M. „Hotel „Codru", s-a dispus instituirea Grupul de lucru pentru examinarea eficienței organizării și gestionării activității întreprinderii; grupul urma să finalizeze activitatea sa până la 15 februarie 2017 cu raportarea rezultatelor acesteia Primarului or. Orhei (f.d.93 Vol. I).

102. Deci, în urma efectuării controlului, grupul de lucru format în temeiul dispoziției Primarului or. Orhei nr. 21 din 03 februarie 2017, a întocmit o notă informativă cu privire la rezultatele activității grupului de lucru pe marginea modului de dare în locațiune a activelor neutilizate ale Î.M. „Hotelul „Codru" în perioada de la 29 iunie 2015, prin care au stabilit că, la 25 iunie 2015 managerul-șef al Î.M. Hotelul „Codru" Valerian Rotari, a încheiat contractul de folosință al terenului nr.152-H/1 cu S.R.L. „Ghenda-Com", obiect al căreia constituie transmiterea în folosință a terenului de pământ cu suprafața de 0,008 ha pentru amenajarea terasei de vară. Ulterior, la 01 august 2016 managerul-șef al Î.M. Hotelul „Codru" - Valerian Rotaru, a semnat Acordul adițional nr.1 la Contractul de folosință a terenului, conform căruia s-au modificat clauzele contractuale, și anume pct.1.1 se modifică suprafața din 0,008 ha în 0, 0135 ha. Concomitent s-a stabilit că, prin acțiunile lui Valerian Rotaru în mod intenționat au fost încălcate mai multe prevederi din Legea nr.91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor și Legea nr.591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi în localitățile urbane și rurale.

103. Astfel, în urma întocmirii notei informative la data de 13 februarie 2017 a fost întocmit un demers prin care s-au solicitat de la Rotaru Valerian manager-șef al

Î.M. Hotelul „Codru” explicații scrise pe marginea modului de dare în locuință a activelor neutilizate ale întreprinderii și anume S.C. „Ghenda-Com” S.R.L. Potrivit mențiunii aplicat pe demers, rezultă că la 17 februarie 2017 ora 8:10, lui Rotaru Valerian i-a fost adus la cunoștință, sub semnătura, demersul din 13 februarie 2017 (f.d. 92 vol. I).

104. La data de 17 februarie 2017 de către reprezentantul angajatorului, în persoana lui Labliuc Serghei și în prezența reprezentantului salariatului, în persoana lui Tîrsu Vladimir a fost întocmit procesul verbal privind constatarea refuzului de a prezenta explicații pe marginea modului de dare în locațiune a activelor neutilizate ale Î.M. Hotelul „Codru” către S.C. „Ghenda-Com” S.R.L (f.d. 17 vol. I).

105. Ca urmare a întocmirii procesului verbal privind consemnarea refuzului de a prezenta explicații, la aceeași dată - 17 februarie 2017, de către Primarul or. Orhei Ilan Șor a fost emisă dispoziția nr. 25-p „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru””, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. o) și art. 206 alin. (1) lit. d) Codul Muncii (f.d. 3 vol. I).

106. La 23 februarie 2017, Rotaru Valerian a depus la Primăria or. Orhei o explicație referitor la demersul din 13 februarie 2017, prin care a comunicat că, la data de 17 februarie 2017 i s-a adus la cunoștință demersul din 13 februarie 2017. Concomitent a menționat că, dispoziția Primarului nr. 25-p din 17 februarie 2017 o consideră ilegală, deoarece nu i s-a acordat posibilitatea de a participa în cadrul comisiei. Despre formarea comisiei a aflat la 17 februarie 2017, în momentul apariției la serviciu (f.d. 18 vol. I).

107. La data de 22 februarie 2017, Rotaru Valerian s-a adresat cu o cerere către Inspecția de Stat a Muncii, Inspecția Teritorială de Muncă Orhei, prin care a solicita verificarea legalității concedierii sale din funcția de director al Î.M. Hotelul „Orhei” în temeiul dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017. În acest sens, Inspecția Teritorială de Muncă Orhei a expediat în adresa petiționarului Rotaru Valerian un răspuns prin care i-a recomandat că pentru soluționarea litigiul să se adreseze în instanța de judecată (f.d. 144-145 vol. I).

108. Din conținutul actelor cauzei s-a mai stabilit că, la 24 februarie 2017 dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru”, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. o) și art. 206 alin. (1) lit. d) Codul Muncii, a fost prezentată spre control Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

109. La 27 februarie 2017 Rotaru Valerian a depus o cerere la Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat prin care a solicitat verificarea legalității dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M.

Hotelul „Codru” (f.d. 91 vol. I).

110. Astfel, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat în urma verificării legalizații și temeinicii dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, a expediat la 24 martie 2017 în adresa Primarului or. Orhei notificarea nr. 1304/OT8-87 prin care a constata încălcarea procedurii de aplicare a sancțiunii disciplinare - concediere și a solicitat abrogarea dispoziției nr. 25-p din 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru” (f.d.4 vol. I).

111. Neprimind nici un răspuns la notificarea expediată în adresa Primăriei or. Orhei, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, optând pentru abrogarea dispoziției nr. 25-p din 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru”.

112. La rândul său, Rotaru Valerian prin cererea depusă în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a optat pentru constatarea faptului privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitatea de a munci, începând cu data de 17 februarie 2017, de când a fost emisă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p; declararea nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”; încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” în sumă de 232 498,14 lei cu titlu pierderi salariale pentru absența forțată de la servici, începând cu 17 februarie 2017- 17 septembrie 2019; încasarea sumei de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea în mod solidar din contul Primarului or. Orhei și Î.M. Hotelul „Codru” toate cheltuielile de judecată pe care le va suporta în prezentul proces.

113. Primordial Colegiul Civil v-a remarca că, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat înaintând prezenta acțiune împotriva Primarului or. Orhei, intervenient principal Rotaru Valerian a solicitat abrogarea dispoziției nr. 25-p emise de Primarul or. Orhei la 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru”, iar intervenientul principal Rotaru Valerian în ședința instanței de fond a intervenit cu o cerere proprie optând pentru constatarea faptului privării ilegale a cet. Rotaru Valerian de posibilitatea de a munci, începând cu data de 17 februarie 2017, de când a fost emisă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p; declararea nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”; încasarea în mod solidar de la Primarul or. Orhei și Î.M. Hotel „Codru” în sumă de 232 498,14 lei cu titlu pierderi salariale pentru absența forțată de la servici, începând cu 17 februarie 2017- 17 septembrie 2019; încasarea sumei de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea în mod solidar din contul Primarului or. Orhei și Î.M. Hotelul

„Codru” toate cheltuielile de judecată pe care le va suporta în prezentul proces.

114. Deci, la caz, Colegiul Civil atestă prezența unui litigiu ce reiese din raporturile de muncă.

115. Inițial Colegiul Civil ține să remarce că, potrivit art. 4 din Convenția cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Internaționale a Muncii la 22 iunie 1982, în vigoare pentru Republica Moldova din 14 februarie 1998, statuează că, *raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta decât dacă există un motiv valabil pentru o asemenea încetare legat de capacitatea sau conduita lucrătorului sau bazat pe cerințele operaționale ale întreprinderii, instituției sau serviciului.*

116. Iar, în conformitate cu dispozițiile art. 354 Codul Muncii, se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind:

a*)* încheierea contractului individual de muncă;

b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă;

c) încetarea *şi nulitatea, parţială sau totală, a* ***contractului individual de muncă****;*

d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă;

e) rezultatele concursului;

f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1);

h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

117. În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) Codul muncii, prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale şi colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicţia muncii, precum şi alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă.

118. Este necesar de a fi evidențiat că, legiuitorul la art. 86 al Codului Muncii, a definit concedierea ca desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată şi a celui pe durată determinată. Cu toate acestea, concedierea nu poate fi efectuată la propria dorință a angajatorului, ci doar în situațiile limitativ stabilite de lege. Astfel, articolul 86 din Codul muncii instituite temeiurile exhaustive pentru care poate fi concediat un angajat.

119. În conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. o) Codul Muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive: *semnarea de către conducătorul unității (filialei, subdiviziunii), de către adjuncții săi sau de către contabilul-şef a unui act juridic nefondat care a cauzat prejudicii materiale unității*.

120. Din conținutul articolului 86 din Codul muncii se deduce că, din inițiativa angajatorului poate fi desfăcut contractul individual de muncă încheiat atât pe o durată nedeterminată, cât şi pe o perioadă determinată.

121. Raportând conținutul normelor sus citate prin prisma situației din speța, Colegiul Civil atestă că instanța de fond în mod justificat a reținut atît încălcarea de către de Primarul or. Orhei a modului de aplicare a sancţiunii disciplinare reclamantului apelant Rotaru Valerian prevăzută de art. 208 alin. (1) al Codului muncii, cît și inexistența motivului de concediere indicat în dispoziția nr. 25-p din 17 februarie 2017.

122. Astfel, Primarul or. Orhei la emiterea actului administrativ dispoziția nr. 25-p din 17 februarie 2017, în mod neîntemeiat a aplicat sancțiunea disciplinară în privința lui Rotaru Valerian sub forma de concediere și a desfăcut contractul individual de muncă nr. 202 din 19 iunie 2012, din data de 17 februarie 2017 încheiat cu Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotelul „Codru", conform prevederilor art. 86 alin. (1) lit. o) Codul Muncii.

123. Or, după cum s-a stabilit atât în ședința instanței de fond cât și în ședința instanței de apel temei de emitere a dispoziției nr. 25-p din 17 februarie 2017 de către Primarul or. Orhei a servit conținutul notei informative din 13 februarie 2017 prin care grupul de lucru format în temeiul dispoziției Primarului or. Orhei nr. 21 din 03 februarie 2017, a examinat modului de dare în locațiune a activelor neutilizate ale Î.M. „Hotelul „Codru" în perioada de la 29 iunie 2015, prin care au stabilit că, la 25 iunie 2015 managerul-șef al Î.M. Hotelul „Codru" Valerian Rotari, a încheiat contractul de folosință al terenului nr.152-H/1 cu S.R.L. „Ghenda-Com", obiect al căreia constituie transmiterea în folosință a terenului de pământ cu suprafața de 0,008 ha pentru amenajarea terasei de vară. Astfel, s-a stabilit că, prin acțiunile lui Valerian Rotaru în mod intenționat a fost încălcate mai multe prevederi din Legea nr.91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor și Legea nr.591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiilor verzi în localitățile urbane și rurale.

124. În conformitate cu prevederile art. 208 alin. (1) Codul Muncii, *pînă la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor.*

125. Iar, conform dispoziției art. 7 din Convenția cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Internaționale a Muncii la 22 iunie 1982, în vigoare pentru Republica Moldova din 14 februarie 1998, *raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta din motive legate de conduita sau manifestările lucrătorului înainte de a i se oferi*

posibilitatea de a se apăra de afirmaţiile acuzării, cu excepţia cazului când patronul nu poate în mod rezonabil oferi această posibilitate.

126. Raportând conținutul normelor sus citate prin prisma situație din speța dată, Colegiul Civil reține că, deși lui Rotaru Valerian i s-a solicitat prezentarea explicației pe marginea controlului efectuat de către angajator prin demersul din 13 februarie 2017, totuși din conținutul demersului prezentat chiar de Primăria or. Orhei rezultă cu certitudine că lui Rotaru Valerian i-a fost adus la cunoștință sub semnătură prezentul demers la data de 17 februarie 2017 ora 8:10 (f.d. 92 vol. I).

127. Astfel, la aceeași dată, de 17 februarie 2017 de către reprezentantul angajatorului, în persoana lui Labliuc Serghei și în prezența reprezentantului salariatului, în persoana lui Tîrsu Vladimir a fost întocmit procesul verbal privind constatarea refuzului de a prezenta explicații pe marginea modului de dare în locațiune a activelor neutilizate ale Î.M. Hotelul „Codru" către S.C. „Ghenda-Com" S.R.L. (f.d. 17 vol. I).

128. Iar, la data de 23 februarie 2017 Rotaru Valerian depune la Primăria or. Orhei o explicație referitor la demersul din 13 februarie 2017, prin care a comunicat că, la data de 17 februarie 2017 i s-a adus la cunoștință demersul din 13 februarie 2017. Concomitent a menționat că dispoziția Primarului nr. 25-p din 17 februarie 2017 o consideră ilegală, deoarece nu i s-a acordat posibilitatea de a participa în cadrul comisiei. Despre formarea comisiei a aflat la data de 17 februarie 2017, în momentul apariției la serviciu (f.d. 18 vol. I).

129. Colegiul notează că prin dispoziţia Primarului orașului Orhei nr. 76-p, din 10.05.2016 "cu privire la suspendarea contractului individual de muncă", contractul individual de muncă nr. 202 din 19.06.2012, a fost suspendat din 10.05.2016, pînă la 10.06.2016, fiind numit în funcţia de manager interimar al ÎM Hotelul ''Codru" - dl. Leonid Năuc. Prin dispoziția Primarului orașului Orhei nr. 100-p din 09.06.2016 "cu privire la modificarea dispoziţiei Primarului nr. 76-p din 10.05.2016", s-a modificat conținutul dispoziției nr. 76-p, în partea termenului pentru care s-a suspendat contractul individual de muncă și anume pînă la 10.07.2016 (f.d.6, Vol.I). Prin dispoziţia Primarului orașului Orhei nr. 184-p din 16.08.2016 "cu privire la suspendarea contractului individual de muncă", contractul individual de muncă nr. 202 din 19.06.2012, a fost suspendat din 16.08.2016 – pînă la 16.11.2016, fiind numit în funcţia de manager interimar al ÎM Hotelul ''Codru" - dl. Leonid Năuc (f.d.42,Vol.I). Prin dispoziţia Primarului orașului Orhei nr. 269-p din 15.11.2016 "cu privire la modificarea dispoziției nr. 184-p din 16.08.2016 ", a fost modificat conţinutul dispoziţiei nr. 184-p din 16.08.2016, şi anume pct. 1 s-a întocmit în redacţie nouă, după cum urmează: "Se suspendă contractul individual de muncă nr. 202 din 19.06.2012 încheiat între autoritatea executivă a Consiliului orăşănesc Orhei şi Valerian Rotaru, manager șef al ÎM Hotelul "Codru" din data de 16.08.2016 pînă la 16.02.2017 inclusiv.

130. Colegiul atestă că prin hotărîrea Judecătoriei Orhei sediul central din 02 martie 2022, s-au anulat dispoziția Primarului orașului Orhei nr. 76-p din 10 mai 2016 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă, dispoziția Primarului orașului Orhei nr. 100-p din 09 iunie 2016 cu privire la modificarea dispoziției nr. 76-p din 10 mai 2016, dispoziția Primarului orașului Orhei nr. 184-p din 16 august 2016 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă și dispoziția Primarului orașului Orhei nr. 269-p din 15 noiembrie 2016 cu privire la modificarea dispoziției nr. 184-p din 16 august 2016. (f.d. 166-178 Vol II).

131. În partea descriptivă a hotărîrii menționate (menținute prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 16.11.2022), instanța a stabilit cert că în dispoziția prin care contractul individual de muncă încheiat cu Valerian Rotari a fost suspendat, cît și în dispozițiile ulterioare emise, prin care s-a prelungit termenul de suspendare a contractului individual de muncă, angajatorul nu a indicat temeiul juridic în baza căruia a fost dispusă suspendarea contractului individual de muncă, fiind indicat doar art. 76 Codul muncii (temeiul, litera concretă prevăzută de art. 76 Codul muncii și circumstanțele de fapt ce ar justifica suspendarea contractului, fiind incerte).

132. În asemenea circumstanțe, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră că de către angajator- Primăria or. Orhei au fost încălcat normele materiale imperative privitor la modul de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere” în privința lui Rotaru Valerian manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, fapt corect reținut și de instanța de fond, deoarece deși salariatului- Rotaru Valerian i s-a solicitat prezentarea unei explicații scrise referitoare la încălcările depistate de grupul de lucru care au efectuat un control la Î.M. Hotel „Codru”, totuși acesta nu a beneficiat efectiv de dreptul de a depune explicații scrise și a-și expune opinia asupra faptelor ce i se impută în termen de 5 zile, așa cum prevede dispoziția art. 208 alin. (1) Codul muncii. Or, pînă la ziua de 16 februarie 2017, contractul individual de muncă încheiat cu Rotari Valerian a fost suspendat, acesta revenind la serviciu în ziua de 17 februarie 2017, zi în care i-a fost înmânat nemijlocit demersul din 13.02.2017 prin care i s-a solicitat explicație scrisă pe marginea pretinselor încălcări admise, reclamantul fiind concediat la fel în ziua respectivă.

133. Colegiul consideră irelevant argumentul reprezentantului Primăriei Orhei, în partea ce ține de consemnarea refuzului lui Rotaru Valerian din 17.02.2017 de a da explicații pe marginea modului de dare în locațiune a activelor neutilizate ale întreprinderii, or, demersul prin care s-a solicitat explicații de la reclamant, era datat cu 13.02.2017 – zi în care Rotaru Valerian era suspendat din funcție, fapt ce crează o confuzie aparentă pentru adresat. Prin urmare, pentru claritate și legalitate procedurală, era corect ca angajatorul să emită o nouă solicitare după revenirea salariatului la serviciu, pentru a reflecta realitatea comunicării și a evita orice viciu procedural.

134. Mai mult ca atît, Colegiul denotă că potrivit art. 208 alin. (2) Codul muncii, în funcţie de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze şi o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăşi o lună. *În cadrul anchetei*, salariatul are dreptul să-şi explice atitudinea şi să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele şi justificările pe care le consideră necesare. După cum rezultă din materialele cauzei, grupul de lucru instituit prin dispoziția primarului nr. 21-p din 03.02.2017, a prezentat o notă informativă datată cu 13.02.2017 în care a reflecatat presupuse abatari comise de Rotaru Valerian la încheierea anumitor contracte de locațiune, ce a prejudiciat unitatea condusă.

135. Astfel, este cert stabilit că atît în cadrul anchetei desfășurate de angajator, cît și după finalizarea acesteia, salariatul a fost privat efectiv de dreptul de a depune explicații, or, suspendarea neîntemeiată și ilegală de angajator a raportorilor de muncă cu Rotaru Valerian, cît și concedierea sa chiar în ziua revenirii la serviciu, fără a i se acorda efectiv posibilitatea de a depune explicații pe marginea abaterilor ce i se impută, denotă vădit intenția preconceptă a angajatorului de a-l concedia.

136. Or, după cum s-a constatat la 17 februarie 2017 ora 8:10 lui Rotaru Valerian i se aduce la cunoștință sub semnătură demersul datat cu 13.02.2017 prin care i se solicită explicații pe marginea modului de dare în locațiune a ale activelor neutilizate a întreprinderii Î.M. Hotel „Codru”, a cărei manager șef este și tot în aceeași zi, la 17 februarie 2017, este emisă de către Primarul or. Orhei dispoziția nr. 25-p „cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu dl Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”.

137. Prin urmare, Colegiul Civil conchide că, instanța de fond în mod justificat a reținut că la emiterea dispoziției de concediere nr. 25-p din 17 februarie 2017, au fost încălcate dispozițiile art. 208 Codul muncii.

138. Cu referire la temeiul ce a servit drept motiv de concediere a reclamantului apelant, Colegiul notează următoarele.

139. Desfacerea contractului individual de muncă pentru motivul indicat în litera o) al art. 86 alin. (1) al Codului muncii, poate avea loc numai cu conducătorul unităţii (filialei, subdiviziunii), adjuncţii săi sau cu contabilul-şef şi numai cu condiţia că în urma semnării actului unităţii i-a fost cauzat un prejudiciu.

140. Colegiul atestă că în cazul în care angajatorul nu va putea prezenta probe care să confirme cauzarea prejudiciului unităţii, concedierea pentru acest motiv va fi ilegală. Cauzarea de prejudicii ca rezultat al semnării actelor juridice urmează a fi confirmată prin orice probă, inclusiv concluzii de audit, printr-o hotărîre judecătorească sau printr-un act de control intern efectuat de comisia de cenzori sau alţi specialişti desemnați în modul corespunzător.

141. Subsecvent, Colegiul Civil atestă că încălcarea depistată de grupul de lucru în activitatea lui Rotaru Valerian în calitatea sa de manager șef al Î.M. Hotel „Codru” și anume dare în locațiune a ale activelor neutilizate a întreprinderii Î.M. Hotel „Codru” nu și-a găsit confirmarea nici în ședința instanței de apel și nici în ședința

instanței de fond întrucât acțiunile lui Rotaru Valerian privind darea în locațiune a activelor neutilizate ale Î.M. Hotelul „Codru” a fost supus verificării de organul de urmărire penală, care nemijlocit a constatat lipsa a unui prejudiciu efectiv cauzat de Rotaru Valerian.

142. Astfel, potrivit ordonanțatei din 28 octombrie 2016 emisă de Procurorul în procuratura r-ul Orhei Boșcanean Vladislav, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în baza sesizării depuse de Apostolova Reghina cu referire la pretinsele încălcări admise de managerul șef al Î.M. Hotel „Codru” Rotaru Valerian, din motivul că nu există faptul infracțiunii, ordonanță menținută și prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 decembrie 2018 și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2019 (f.d. 147-169 vol. I)

143. În acest sens, Colegiul denotă că faptul cauzării pretinsului prejudiciu cauzat angajatorului, a constitut obiect de examinare în cadrul procesului penal pornit la sesizarea viceprimarului or. Orhei cu referire la pretinsele încălcări admise de managerul ÎM Hotel ”Codru”, Valerian Rotaru.

144. Din conținutul ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 28.10.2016 cît și a încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 27 decembrie 2018 emisă de judecătorului de instrucție prin care s-a respins plîngerea primarului și a Consiliului mun. Orhei, privind anularea ordonanței din 28.10.2016, rezultă cert că petiționarii nu au probat cauzarea unui prejudiciu efectiv de către Rotaru Valerian în activitatea de administrare a Î.M. Hotel „Codru”, prin transmiterea unei încăperi și a unei suprafețe de teren în folosință/locațiune către SRL ”Ghenda-Com”. (f.d. 147-169 Vol I).

145. Prin urmare, Colegiul Civil conchide ca fiind întemeiată concluzia instanție de fond referitor al anularea dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și în acest sens instanța de fond în mod justificat a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Orhei, privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”.

146. Prin urmare, argumentele apelantului/intimat Primarului or. Orhei expus în cererea de apel precum că cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Orhei, privind anularea dispoziției nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” este neîntemeiată, nu și-a găsit confirmarea în ședința instanței de apel, dimpotrivă fiind constatată temeinicia acestei pretenții.

147. Concomitent, Colegiul Civil ține să menționeze că, intervenientul principal Rotaru Valerian în cadrul ședinței instanței de fond prin acțiunea înaintată către

Primarul or. Orhei și Î.M. Hotelul „Codru” a optat și el pentru anularea dispoziției Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru” și asupra căreia instanța nu s-a expus deși a constatat că dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, este emisă cu încălcarea normelor de drept material, ceea ce a generat anularea acesteia. Prin urmare, Colegiul Civil va admite cererea de apel declarată de avocatul Dumitru Harea în interesele lui Valerian Rotaru în latura contestării dispoziției Primarului orașului Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2019 și în această latură va emite o nouă hotărâre prin care v-a declara nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”.

148. Referitor la argumentul apelantului/intimat Primarului or. Orhei expus în cererea de apel precum că acțiunea înaintată de intervenientul principal Rotaru Valerian urmează a fi declarată inadmisibilă, pe motivul omiterii termenului de prescripției (cerință concretizată în cererea de apel motivată) Colegiul Civil îi dă o apreciere critică, or potrivit prevederilor art. 185 alin. (1) lit. n) Cod de procedură civilă, *judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, îndeplineşte următoarele acte la cerere, soluţionează excepţia de tardivitate a pretenţiilor.*

149. Iar conform art. 186 [1] alin. 1) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, *a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces*, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

150. Prin urmare dispozițiile enumera supra indică în mod expres că, excepția de tardivitate a pretențiilor poate fi invocată de partea interesată în proces dar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, iar instanța rezolvă această întrebare prin emiterea unei încheieri fie de admitere a cererii privind expia de tardivitate fie respingerea acesteia.

151. La caz, Colegiul Civil atestă că excepția de tardivitate a acțiunii depuse de intervenientul principal Rotaru Valerian, ridicată de Primăria or. Orhei nu s-a făcut la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în instanța de fond, dar excepția de tardivitate a acțiunii a fost ridicată la etapa examinării cauzei în instanța de apel, o dată cu înaintarea cererii de apel motivate împotriva hotărârii judecătoriei Orhei sediul Central din 16 martie 2023.

152. Pornind de la aceste circumstanțe, Colegiul Civil nu este în drept să se expună în afara cadrului legal, după consumarea fazei de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în instanța de fond, asupra pretenției referitor la excepția de tardivitate a acțiunii ridicate de partea cointeresată într-o altă etapă de examinare a cauzei în instanța de apel, or ridicarea excepției de tardivitate în instanța de apel, reprezintă o fază străină examinării cauzei în instanța de apel și admisă de către instanța de apel a unei asemenea cerințe ar constitui o încălcare gravă a normelor procesuale imperative și al dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

153. Prin urmare argumentele apelantului /intimat Primarul or. Orhei referitor la respingerea ca tardivă a acțiunii înaintate de intervenientul principal Rotaru Valerian, Colegiul civil în va respinge ca neîntemeiat.

154. Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul formulat de apelantul Primarul or. Orhei privind nerespectarea de către reclamant a căii prealabile.

155. Colegiul notează că în speță obiectul acţiunii este complex, adică constituit din mai multe capete de cerere, printre ele fiind anularea dispoziției de concediere şi repararea prejudiciului cauzat (ca un capăt de cerere subsecvent). Prin urmare, prezenta acțiune se va soluționa direct în instanţă, nefiind necesară respectarea procedurii prealabile de soluţionare a litigiului, or, potrivit art. 355 alin. (1) Codul muncii, cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă (încetarea contractuli individual de muncă) se depune în instanţa de judecată.

156. Cu referire la argumentul potrivit căruia instanța de fond urma să soluționeze litigiul respectiv ținînd cont de Legea contenciosului administrativ, în vigoare la momentul concedierii reclamantului, Colegiul îl va respinge. Or, cert este stabilit că relațiile de muncă între angajator Primarul or. Orhei și salariatul Valerian Rotaru, care nu are statut de funcționar public, au apărut în baza contractului individual de muncă, deci aceste relații sunt guvernate de Codul muncii și nu apar în baza unui act administrativ de încetare a raporturilor de muncă emis în condițiile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008. Astfel, competența pentru judecarea prezentului litigiu aparține instanței de drept comun, fapt constatat inclusiv prin încheierea CSJ din 23 februarie 2022, emisă în prezenta cauză.

157. În continuare, Colegiul Civil v-a remarca că, sarcina instanței de apel derivă, reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta. De asemenea, în limitele apelului dedus judecării, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului

privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. În contextul dat, instanța de apel va verifica legalitatea și temeinicia întregii hotărâri.

158. Astfel, ținând cont de faptul că atât în ședința instanței de fond cât și în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că, o dată cu emiterea dispoziției Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", Rotaru Valeriu a fost privat de posibilitatea de a munci, acest fapt a dus la atingerea dreptului de muncă garantat de art. 43 alin. (1) din Constituție, *orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, precum şi la protecţia împotriva şomajului.*

159. Prin urmare, instanța de fond în mod în mod justificat a admis cerința lui Rotaru Valerian și a constată faptul privării ilegale acestuia de posibilitate de a munci începând cu 17 februarie 2017, ca efect al declarării nule a dispoziția Primarului orașului Orhei nr.25-p din 17 februarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Rotaru Valerian, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru".

160. Astfel, în cazul în care s-a constatat concedierea nelegitimă a salariatului Rotaru Valerian din funcția de manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", prin urmare Colegiul Civil reține corectitudinea concluziilor instanței de fond în ce privește admiterea cerinței formulate de Rotaru Valerian privind acordarea despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, aceasta fiind justificată.

161. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (2) lit. a), b) și c) Codul Muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime care nu va depăşi 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu; compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc.); compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

162. Iar conform art. 329 alin. (1) Codul Muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

163. Astfel, în condiția în care în ședința instanței de apel s-a constata cu certitudine că prin ordinul Primarului or. Orhei nr. 25-p din 17 februarie 2017, Rotaru Valerian a fost eliberat din funcția de manager-șef al Î.M. Hotel „Codru", iar la 18 septembrie 2019 acesta a contestat în instanța de judecată ordinul dat. Prin urmare, se reține că salariatul Rotaru Valerian a fost lipsit de posibilitatea de munci, începând cu data de 17 februarie 2017 (data emiterii ordinului).

164. În atare circumstanță, Colegiul Civil va considera întemeiată concluzia instanței de fond referitor la încasarea de la Î.M. Hotelul „Cordul" în beneficiul lui Rotaru Valerian suma de 232 498,14 lei, calculat în felul următor: 7500,00 lei (salariu lunar) x 31 luni (perioada în care a fost privat de dreptul de a munci: 17.02.2017-17.09.2019), cu titlu de despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu.

165. Cât privește dispunerea spre încasarea din contul Primarului or. Orhei în beneficiul lui Rotaru Valerian a prejudiciului moral în sumă de 7 500,00 lei și cu care apelantul/ intimat Rotaru Valerian nu este de acord, Colegiul Civil reține următoarele:

166. În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (3) Codul de procedură civilă, mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decît un salariu mediu lunar al salariatului.

167. Iar, conform dispozițiile art. 329 alin. (2) Codul Muncii, prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

168. În sensul normelor enunțate mai sus, instanța de apel constată justă concluzia instanței de fond privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 7 500,00 lei, or, instanța de fond la caz a ținut cont de natura dreptului lezat, de caracterul şi gravitatea suferințelor suportate, de statutul apelantului/intimat Rotaru Valerian, precum și de mărimea salariului mediu lunar al acestuia (7500,00 lei).

169. Argumentul apelantului/intimat Rotaru Valerian precum că instanța de fond nu a dat o apreciere efectivă a suferințelor moral cauzate de angajator în urma concedierii sale, deoarece o dată cu emiterea ordinului de concediere i sa adus umilire onoarei sale, i sa creat o stare de incertitudine, de frică pentru viitorul său și de imposibilitatea de ași întreține familia, deoarece pentru el unica sursă de venit fiind recompensa pentru munca prestată în cadrul Î.M. Hotelul „Codru", respectiv suma de 50 000,00 lei solicitată de a fi achitată ar reprezenta o sumă echitabilă suferințelor avute, Colegiul Civil îi dă o apreciere critică, or instanța de judecare la stabilirea cuantumului prejudiciului moral a aplicat principiul echității și proporționalității între gravitatea suferințelor moral și cuantumul despăgubiri.

170. La caz, Colegiul Civil consideră necesar de a remarca că, suma de 50 000,00 lei solicitată de Rotaru Valerian de a fi dispusă spre încasare nu este justificată prin prezentarea probelor suficient, cum ar fi gravitatea suferințelor avute, durata și intensitatea suferințelor, impactul acestor suferințe asupra vieții personale sau private, precum și caracterul excepțional al situației. Astfel, acordarea unei compensații morale pentru eliberarea din funcție în mărime de un salariu de 7500,00 lei pe care Rotaru Valerian în prima în calitate de manager șef al Î.M.

Hotelul „Codru” corespunde principiului raționalității despăgubirilor și principiului echității rapoarte la gravitatea suferindelor morale avute de acesta, or mărime compensației pentru prejudiciul moral nu trebuie să conducă la o îmbogățire nejustificată a salariatului, dar aceasta trebuie să aibă un caracter reparatoriu și echitabil dar nu un caracter punitiv.

171. În contextul celor menționate supra, Colegiul Civil conchide că de către instanța de fond a fost aplicat corect dispozițiile legale referitor la încasarea prejudiciului moral și în mod justificat a dispus încasarea prejudiciului moral pentru absența forțată de la muncă în cuantum de 7500,00 lei, iar argumentele părții apelante/intimate Rotaru Valerian precum în instanța de fond în mod eronat a evaluat prejudiciu moral, și urmează a fi dispus spre încasare suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, nu și-a găsit confirmare în ședința instanței de apel, motiv pentru care această cerințe se va respinge.

172. În contextul celor menționate mai sus, Colegiul Civil va respinge cererea de apel formulată de avocatul Vadim Banaru în interesele Primarului or. Orhei și va admite cererea de apel depusă de avocatul Dumitru Harea în interesele lui Rotaru Valerian, cu casarea parțială a hotărârii instanței judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023, în latura pretențiilor respinge a lui Rotaru Valerian cu privire la declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017, și în această latură va emite o nouă hotărâre prin care va admite pretenția formulată de Rotaru Valerian cu privire la declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17 februarie 2017 și va declara nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr.25-p din 17.02.2017 Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”. În rest, hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 martie 2023 se va menține.

173. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) CPC,

d e c i d e :

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Vadim Banaru în interesele Primarului or. Orhei.

Admite cererea de apel declarată de avocatul Dumitru Harea în interesele lui Valerian Rotaru.

Casează parțial hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 16 martie 2023, în latura respingerii pretenției înaintate de Valerian Rotaru către Primarul or. Orhei și ÎM Hotel ”Codru” privind declararea nulă a dispoziției Primarului or. Orhei nr.25-p din 17.02.2017 Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”, cu emiterea în această parte a unei noi soluții după cum urmează:

Se declară nulă dispoziția Primarului or. Orhei nr.25-p din 17.02.2017 Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu Valerian Rotaru, manager-șef al Î.M. Hotel „Codru”.

În rest, hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 16 martie 2023 se menține fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**